

No. 6152: 1-7.
ACC. N.R.

Landskap: *Skåne*

Upptecknat av: *Emil Ljöstedt*

Härad: *Ögöninge*

Adress: *Box 19, Glimåkra*

Socken: *Glimåkra*

Berättat av: *mina föräldrar m. fl.*

Uppteckningsår: *1939*

Född år *1840-talet*

Vårfundagen o. Praman. sid. 1-7.
(se an i Sk. G. 14.)

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7 sid.

ACC. N:R. 6152

Landskap: Skåne Upptecknat av: Emil Postedt
 Härad: Östra Göinge Adress: Box 19 Glimåkra
 Socken: Glimåkra o.a. Berättat av: Mina föräldrar, omfl
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1840 till -

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Uppteckningen rör Vårfrudagen och Tranan.

H. G. H.

Vårfrudagen (Marie Beb. d. 25 mars) kallas
 här i "vardagstal" fröedån. Med fröedagen
 vora många gamla seder och bruk förknippade.
 "Tranan bär ljus i sang" är ett uttryck som
 våra/mina föräldrar ofta använde på vår-
 sidan i mars då tranesträcken mot nordan
 pågingo. Och betydde att tranorna komma med
 våren och ljuset åter, så att man då skulle
 lägga sig vid dagsljus. Helt enkelt sluta upp
 med att använda ljus längre om kvällarna
 vare sig det är betod av tjärvesticker, talpdmusk eller
 annat.

Skriv endast på denna sida!

6152

ACC. N.R.

Landskap: Skåne
Härad: Östra Göinge
Socken: Glimåkra
Uppteckningsår: 1939

Upptecknat av: Rindögästert
Adress:
Berättat av:
Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vårfrudagen.

Min Mor brukade alltid säga en viss kväll i mars: "I kväll ska vi lägga oss vid dagsljus ty i dag är det tredje torsdagen i tv". (Hög toorsda i toor) Det var den tredje torsdagen i mars månad.

Da tranorna om våren kom, vilket normalt skulle ske omkring froedån och i stora flockar skrek "tri trä i spisen" eller liknande uttjydnigar var det alltid högtidligt för oss barn och vi sprang alltid in till föräldrarna för att kungöra att tranorna nu kommo med våren och ljuset och vi räknade dem och följde dem med blicken från Syrrand t. Syrrand.

62

ACC. N.R. 6152

Landskap: Skåne Upptecknat av: Emil Gustafsson
 Härad: A. Gönge Adress: _____
 Socken: Glimåkra Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1939 Född år _____ i _____

3.
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Vårfrudagen

Ju flera flockar tranor som kom vid den tiden och ju fler individer i var flock, desto tidigare och varmare sommar.

Da var det slut med eldingen (för köldens skull) och fräso vi barn ändå att det ansågs för var, och vi beklagade oss därför fick vi alltid namnet "fräskylingar."

För c.a. 50 år sen ville våra föräldrar följa denna m.f. gamla traditioner "att vid frodags-tiden ej tända ljus, och då vi barn, som gick i skolan och behövde ljus om kvällarna för läsläsningen fick vi ofta bannor i st.f. ljus. Så inrotad och sträng var seden.

Skriv endast på denna sida!

4.
ACC. N:R. 6152
Landskap: Skåne
Härad: O. Göinge
Socken: Glimåkra
Uppteckningsår: 1939
Upptecknat av: Emil Gøstet
Adress:
Berättat av:
Född år i

4.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vårfrudagen.
På den dagen knöts många väderleks- och
årsväxtmärken. "Om det fryser på Vårfrunatten,
så fryser det därefter i 40 nätter." "Om vårfru-
dagen är våt (om det ovädral), då blir våren våt".
Är den stormande och torr, ja, då blir våren torr.
Är det mycket dimma, så blir det ett reg-
nigt årsmål. Är fredagen klar om f.m., så
betyder det god åring (riktig skörd) det året.
Tordön fredagen betyder stormigt år, god
frukt och vilt. Så mycket snö på taket om
fredagen, så mycket på marken. Valborgsmäss
lika många dagar, som lärkan sjunger före fredag,
lika många dagar får hon vara tyst efter 25 mars.

Skriv endast på denna sida!

5.

ACC. N.R. 6152

Landskap: Skåne
 Härad: A. Gjöinge
 Socken: Glimåkra m.fl.
 Uppteckningsår: 1939

Upptecknat av: Eriksjöström
 Adress: Br 19, Glimåkra
 Berättat av: Anna Järker m.fl.
 Född år: 1840 talet

5.
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Vårfrudagen och tranan.
 "Vårfrudagen köld och snå gör frukten ve
 och nå" (nöd) - "En klar fredag bådars ett
 gott år, helst om tranorna och andra flytt-
 fåglar då börjat att komma, men en våt
 och ruskig fredag kommer mängen
 att gråta". -

"En fredagskråka är lika god som en arstugga."

"Vårfrudag med sitt skägg, lockar barn
 och ungdom utom vägg".

För tog veckoräkningen sin början med
 13de veckan om fredagen. Numera börjar 13^{de}
 veckan den 6 April och veckoräkningen be-
 träffande vårbrukets utförande slutar med 50. den 4/6

6.

ACC. N:R. 6152

Landskap: Skåne
 Härad: Astra kånge
 Socken: Elinåkra
 Uppteckningsår: 1939

Upptecknat av: P. Lundgren
 Adress: _____
 Berättat av: _____
 Född år _____ i _____

6.
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Vårfrudagen.
 Beträffande veckoräkningen som började med 13de veckan, så var det i äldre tid nog bestämt vad som skulle utföras under varje "vecka". Under trettonde och tolfte veckan såddes vårrågen, kommet: 6 radigt i 11 o 10, liksom haan på åkern; linet såddes i 7de veckan omkring den 18 maj. Potatis på åkerbruket i 9de veckan. Körtningarna i skogen, vilka kylnats-bränts på våren sattes potatisen ändam i 5te veckan. 7de och med 5te veckan eller noga (Veckoräkningen & Ugeräkningen) skulle allt vårbruk, all vårsudd vara utförd och därmed slutade ugeräkningen d. 5 juni.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 6152

Landskap: Skåne
 Härad: A. Göinge
 Socken: Glimåkra
 Uppteckningsår: 1939

Upptecknat av: Emil Gustaf
 Adress:
 Berättat av:
 Född år i

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Vårfrudagen

När veckoräkningen, 13 veckan, tog sin början skulle allt vinterarbete, såväl utomhus som det egentliga hemarbetet inomhus vara slutfört. Då var kardningen av ull, spinningen av linet: tår, blåsor & spättefall, utförd, vävarna fällda och de olika klädesplaggen sydda. Detta senare av skräddare som droga från gård till gård hela socknen igenom. Vintertiden sutta skräddarna uppe och sydde nästan hela nätterna och detta särskilt till julen och var det ett kinigt jobb att ljusa dessa hantverkare med ett rykande stikeblus, vilket hörde barnen till.

Skriv endast på denna sida!